

приватної власності і розширенні кола речових прав, розширенні прав учасників договірних відносин, прояві ними приватної ініціативи, вільного розсуду під час укладання договорів тощо. За своєю суттю та призначенням Цивільний кодекс України є кодексом приватного права, тобто провідним актом у системі законодавства, що регулює відносини у приватній сфері (1, с. 386).

Непростий процес сучасного правотворення робить особливо актуальною проблему визначення місця римського права в Україні XXI ст. Адже римське право є однією з підвалин сучасної європейської цивілізації. Отже, від того, наскільки великим буде вплив його ідей в Україні, значною мірою залежить готовність нашої держави до інтеграції в європейську спільноту.

Література

1. Захарченко П. П. Історія держави і права України. Курс лекцій. К., Атіка, 2009. 407 с.
2. Макаруч В. С. Вплив римського приватного права на законодавчі акти України. К., Фенікс, 2014. 368 с.
3. Тетарчук І. В. Історія держави і права України. Курс лекцій. К., Центр учбової літератури, 2018. 214 с.

Ілля Олегович Титаренко – курсант I курсу факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Станіслав Юрійович Іванов – доцент кафедри
теорії та історії держави і права Харківського національного
університету внутрішніх справ, кандидат історичних наук, доцент

ДЕРЖАВОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕТРА ДОРОШЕНКА

З проголошенням незалежності України відбуваються активні державотворчі процеси, які тривають і по сьогоднішній день. В цих умовах є актуальним дослідження державотворчих надбань, які були сформовані на території українських земель протягом багатьох століть. Одним із періодів такого активного державотворення була доба «Руїни».

Серед українських історичних діячів цього часу постать Петра Дорошенка, безумовно є однією з найяскравіших, саме за часи його гетьманування відбуваються ряд важливих процесів, без яких активне державотворення в цю добу було би неможливим. Формування державотворчих ідей гетьмана неможливо досліджувати без урахування біографічних відомостей.

Петро Дорофійович Дорошенко народився в 1627 р. в Чигирині і походив з козацького роду (1, с. 25). Освіту здобув у Києво-Могилянській колегії, добре знав латинську і польську мови. Загалом

існуючі джерела не дають змогу дізнатися нам про діяльність Петра Дорошенка до часу проголошення його гетьманом, але достеменно відомо, що на початок Національно-визвольної війни він займав посаду підсиря (1, с. 29). Упродовж 1663-1664 рр., обіймав посаду генерального осавула під час гетьманування Павла Тетері, з 1665 р. обраний полковником Черкаського полку. 10 жовтня 1665 р. під час старшинської ради Петра Дорошенка обрали тимчасовим гетьманом Правобережної України. У січні 1666 р. козацька рада у Чигирині підтвердила вибір старшини.

Одразу, після обрання Петро Дорошенко розпочав активну та наполегливу боротьбу за об'єднання українських земель. У 1667 р. між Річчю Посполитою та Московським царством було укладене Андрусівське перемир'я, яке встановлювало мир між цими державами. Умови цього договору абсолютно не враховували державні інтереси Гетьманщини. У цей складний період, Петро Дорошенко вирішує перейти під протекторат Османської імперії та укладає військовий союз с Кримським ханством. На початку вересня 1667 р. об'єднане українсько-турецьке військо, розпочинає военний похід на Галичину, наслідком цих дій стало визнання широкої автономії Гетьманщини, польським урядом та встановлення українсько-польського кордону уздовж р. Горині.

На початку літа 1668 р. Дорошенко, на чолі козацького війська, переходить на лівий берег Дніпра. В ході битви під Опішною гетьман Іван Брюховецький був убитий, а Дорошенко став гетьманом Лівобережжя та Правобережжя. Але, його гетьманування на Лівобережжі тривало не довго, призначивши наказним гетьманом Дем'яна Многогрішного, він був вимушений повернутися на правий берег, чим скористались його конкуренти (2, с 303). У 1669 р. гетьманом Лівобережжя було обрано Д. Многогрішного. В цих несприятливих умовах Дорошенко восени 1669 р. укладає новий союзний договір с Османською імперією. Але, подальші спроби гетьмана об'єднати Україну не мали успіху, тому восени 1675 р. на козацькій раді в Чигирині Дорошенко склав свої повноваження.

Стосовно внутрішньої політики Петра Дорошенка, варто зазначити, що невід'ємною її складовою було проведення кількох важливих реформ. Зокрема, для зміцнення військової системи та політичної влади, гетьман створив 20-ти тисячне наймане військо, що утримувалось та фінансувалося за його рахунок. Фінансова реформа Дорошенка полягала у встановленні на українському кордоні нової митниці, а також початком карбування власної монети для чого ним був створений монетний двір. Для захисту кордонів, гетьман ініціював на степовому прикордонні Торговицький полк із центром у містечку Торговиця.

Враховуючи це можна зробити наступні висновки: державотворча діяльність Петра Дорофійовича Дорошенка, полягала у намаганнях об'єднати Україну в єдину незалежну державу. На певному етапі гетьманування це вийшло, але складна політична, соціально-економічна ситуація, моральний занепад нації, відсутність надійних союзників та загарбницька політика іноземних держав не сприяли політиці державотворення.

Література

1. Дорошенко Д. Гетьман Петро Дорошенко: огляд його життя і політичної діяльності. Нью-Йорк, 1985. 712 с.
2. Володарі гетьманської булави: Іст. портрети / В. Смолій та ін. К.: Варта, 1994. 557 с.
3. Лазарович М. В. Історія України: навч. посіб. К.: Знання, 2008. 683 с.

Ірина Олегівна Ткаченко – студентка I курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Вікторія Олегівна Панкратова** – доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ДЕЯКІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ ЖІНОК

Права жінок займають особливе місце в контексті прав людини. Практично у всіх суспільствах і сферах діяльності вони піддаються дискримінації як з юридичної, так і практичної точок зору. Ще в стародавні часи жінку принижували та карали, вона не могла займати керівні посади та навіть не мала права на особисту думку.

Наразі можна спостерігати стрімке зростання ролі жінок у різноманітних сферах суспільного життя. Відбувається усвідомлення того, що різниця між людьми, обумовлена біологічним статусом, не повинна розглядатися з точки зору чоловічої переваги, а потребує формування і вдосконалення юридичних гарантій захисту прав жінок.

Протягом кількох останніх десятиліть світова і національна правотворча практика поповнилася помітною кількістю нових документів стосовно прав людини. Значна частина цих документів відноситься до регулювання правового статусу жінки. Тому надання рівних можливостей кожному члену суспільства (незалежно від статі), забезпечення гарантій вільного розвитку особистості, поваги честі і гідності жінок нарівні з чоловіками є вимогами часу.

Дана проблема залишається надзвичайно актуальною, тому вона постійно фігурує на порядку засідань органів ООН і форумів, організованих під егідою ООН. Ця проблема спочатку значилася в